

нѣкои, че лежалъ на чардака. Майка ми и сестра ми, заедно съ слугинята и въ нейнитѣ рѣце 2-годишното дете на сестра ми—Кирилъ (сега писателътъ Кирилъ Христовъ) сж били заловени и откарани заедно съ другитѣ жени и деца вънъ отъ града. Тамъ майка ми е видѣла като превели вързанъ братъ ми Иванъ и го заклали, за което по-горе споменахъ. Следъ 1—2 дни всички жени били отведени пешкомъ къмъ гара Кара-бунаръ и отъ тамъ по желѣзницата за Одринъ. По пѣтя отъ Ст. Загора за Кара-бунаръ майка ми прекарала едно премеждие, — една багажна кола на турски бѣжанци я повалила на земята и едного колело на натоварената кола преминало върху гърдитѣ ѝ. Сестра ми я поливала съ вода за да я свести и я превързала, както и съ каквото намѣрила, и, слава Богу, не е имало лоши послѣдствия. На друго мѣсто, при нѣкаква рѣка, надъ която имало високъ мостъ, турци пресрещнали майка ми, сграбчили я и я хвърлили въ рѣката. Тя до като се съвзела и окопити, видѣла, че другъ турчинъ хвърля отъ моста и дѣщеря ѝ, която била бременна на 4—5 месеца. Въ рѣката не е имало много вода, тѣ паднали на меко, върху пѣськътъ, и нещастие не е имало.

Въ Одринъ нашитѣ и още много други, били настанени въ махалата „Каика“ въ нѣкакъвъ си католишки метохъ. Тамъ ги хранили на срѣдства на благотворителността, каквито действително се отпущали достатъчно, но распоредителката, именуема Малама, била много лоша и немилостива жена. Отпущала на пленицитѣ една много малка частъ отъ отпущаното и то само до колкото да не умратъ отъ гладъ. Претоварвала ги съ непривични тѣмъ тежки работи, напримеръ заставлявала майка ми да пере дрехитѣ на нѣкоя болница. Дошло време сестра ми да ражда. Не била оказана абсолютно никаква особена грижа и помощъ въ случая; тя родила и лежала само на рогозка, безъ никаква друга постелка и завивка, както впрочемъ сж лежали всичкото време, а пѣпътъ на детето рѣзали съ нѣкакви счугъни и рѣждясали ножици. Поради лошата обстановка и липсата на всѣка грижа и ухаживание, момченцето (кръстено на баща си Христо) умрѣло, а майката си разстроила здравето, отъ което и почина следъ завръщането имъ въ Ст. Загора, на 1 декемврий 1878. год.

Връщамъ се на моето избѣгване. Презъ най-къситѣ улици насочихъ се къмъ горния край на градътъ, къмъ Казанлъшкия пѣтъ. Минахъ и презъ турска махала, но благополучно, понеже отпосле други разказваха, че турцитѣ стреляли отъ къщитѣ си по тѣхъ. Стигнахъ все бѣгомъ съ изплезенъ езикъ, до „Съборената кюприя“, отсамъ „Бешъ-бунаръ“. Като минахъ долътъ, на другия му брѣгъ, единъ руски офицеръ бѣше приклѣкналъ на колѣна и съ бинокълъ разглеждаше къмъ бойното поле. Спрѣхъ се при него да почина